

SMARTCAP GREEN FUND

Majandusaasta aruanne 2022

SMARTCAP GREEN FUND
Sepise 7, Tallinn 11415, Eesti

info@smartcap.ee
www.smartcap.ee

Aruandeperioodi algus	20.12.2021
Aruandeperioodi lõpp	31.12.2022
Fondi nimi	SmartCap Green Fund
Fondivalitseja	AS SmartCap
Fondijuht	Sille Pettai
Fondi liik ja põhitegevusala	Lepinguline kinnine alternatiivfond, mille vara investeeritakse otseinvesteeringutena või läbi teiste Eesti fookusega riskikapitalifondide innovaatilistesse ja/või teadusmahukatesse rohetehnoloogia ettevõttesse, millede tegevus aitab kaasa keskkonnaprobleemide lahendamisele, sh kasvuhoonegaaside heidet vähendavate või siduvate uute toodete, teenuste või tehnoloogiate väljatöötamisele ja turule toomisele.

Sisukord

Tegevusaruanne	4
Fondivalitseja juhatuse allkirjad SmartCap Green Fund 2022.a majandusaasta aruandele	6
Raamatupidamise aastaaruanne.....	7
Finantsseisundi aruanne	7
Tulude ja kulude aruanne	8
Fondi puhasväärtuse muutumise aruanne	9
Rahavoogude aruanne	10
Raamatupidamise aastaaruande lisad	11
Lisa 1. Üldine informatsioon	11
Lisa 2. Kokkuvõte olulisematest arvestus- ja aruandluspõhimõtetest.....	11
Lisa 3. Riskijuhtimine.....	20
Lisa 4. Olulised raamatupidamishinnangud	23
Lisa 5. Raha ja ekvivalendid.....	24
Lisa 6. Nõuded, ettemaksed ja viitlaekumised.....	24
Lisa 7. Võlad ja ettemaksed.....	24
Lisa 8. Osakud ja fondi puhasväärtuse võrdlusaruanne.....	25
Lisa 9. Tehingud seotud osapooltega	25
Sõltumatu vandeaudiitori aruanne	26
Lisad: Teave Euroopa Komisjoni delegeeritud määruse nr 2022/1288 lisas IV kehtestatud vormil.....	27

Tegevusaruanne

SmartCapi Green Fund peamine eesmärk on parandada kapitali kättesaadavust uuenduslike rohetehnoloogiate arendamisel, tehes seda läbi fondi- või otseinvesteeringute innovaatilistesse ja/või teadusmahukatesse rohetehnoloogia ettevõtetesse. Rohefond panustab nii Euroopa Liidu taksonoomiamääruse artiklis 9 loetletud keskkonnavalastesse eesmärkidesse ja seeläbi ka pikaajalises arengustrateegias "Eesti 2035" kehtestatud eesmärkide saavutamisse.

SmartCap Green Fund (edaspidi ka Rohefond) kaudu tehakse Euroopa Liidu taaste- ja vastupidavusraha (RRF) toel aastatel 2022–2026 kättesaadavaks 100 miljoni euro (sh Rohefondi valitsemistasu) ulatuses omakapitaliinvesteeringuid Eesti rohetehnoloogia ettevõtetele. Rohefondi osakute 100% omanik on Eesti Vabariik, 31.12.2022 seisuga on Rohefondi osakuid märgitud 100 miljoni euro mahus, esimene makse osakute eest tehti veebruaris (summas 25 miljonit eurot) ja teine oktoobris (summas 75 miljonit eurot).

Rohefondi vara investeeritakse Eesti fookusega riskikapitalifondidesse, mis arendavad innovaatilisi ja/või teadusmahukaid rohetehnoloogia ettevõtteid või otse Eesti ettevõtetesse, mille tegevus aitab kaasa keskkonnaprobleemide lahendamist võimaldavate uute toodete, teenuste või tehnoloogiate väljatöötamisele ja turuletoomisele.

Investeermistegevuse esimese sammuna kuulutas SmartCap 2022. aasta suve lõpus välja konkursi kahe rohetehnoloogia fondi leidmiseks, millesse mõlemasse on kavandatud 20 miljoni euro suurune ankurinvesteering. Sügisel 2022 avalikustas SmartCap ettevõtetele suunatud rohetehnoloogia otseinvesteeringute programmi tingimused, mille kaudu on 2024. aasta lõpuni planeeritud investeeringuid kogumahus kuni 20 miljonit eurot. Nende investeeringute eesmärk on luua eeldused ekspordipotentsiaaliga tulevikutehnoloogiate tekkeks Eestis, mis on äärmiselt tähtis nii Euroopa Liidu kliimaeesmärkide täitmisel kui ka Eesti majanduse nüüdisajastamisel ja innovatsioonivõime tagamisel. 31.12.2022 seisuga ei ole Rohefondi kaudu lõpule viidud investeeringuid.

2023. aasta fookuses on SmartCap Green Fundi fondiinvesteeringute konkursi lõpuleviimine ja esimeste otseinvesteeringute teostamine rohetehnoloogia investeerimisprogrammi raames.

Keskkonnavalane teave

Rohefondi vara investeerimisel järgitakse vastutustundliku investeerimise põhimõtteid. Rohefondist teostatakse fondi tingimuste kohaselt üksnes selliseid investeeringuid, mis panustavad Euroopa Liidu taksonoomiamääruse keskkonnavalastesse eesmärkidesse. Seeläbi edendab Rohefond keskkonnavalaseid omadusi Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määruse nr 2019/2088 (SFDR) artikli 8 tähenduses ning kvalifitseerub seega nn „heleroheliseks“

fondiks. Viimase saavutamiseks on SmartCap kehtestanud nii läbiviidava rohetehnoloogia fondide konkursi tingimuseks kui ka SmartCapi enda otseinvesteeringute programmi tingimuseks selle, et investeeringuid on lubatud teha üksnes ettevõtetesse, mis panustavad taksonoomiamääruse keskkonnanäesmärkidesse. Käesoleva aruande kuupäeva seisuga ei ole Rohefond veel teostanud ühtegi investeeringut. Käesolevale aruandele on lisatud ka Euroopa Komisjoni delegeeritud määruse nr 2022/1288 lisas IV kehtestatud vormil esitatud teave Rohefondi poolt keskkonnanäesmärkide või sotsiaalsete omaduste edendamise ja jätkusuutlike investeeringute teostamise kohta, võttes arvesse asjaolu, et Rohefond ei ole veel investeeringuid teostanud.

.

Fondivalitseja juhatuse allkirjad SmartCap Green Fund 2022.a majandusaasta aruandele

SmartCapi juhatus on koostanud SmartCap Green Fund 2022. a. majandusaasta aruande, mis koosneb tegevusaruandest ja raamatupidamise aastaaruandest (sh selle lisadest), millele on lisatud vandeaudiitori aruanne.

/allkirjastatud digitaalselt/

Sille Pettai

AS SmartCap

Fondijuht

Juhatuses liige

/allkirjastatud digitaalselt/

Mari Vavulski

AS SmartCap

Juhatuses liige

Tallinnas 28.04.2023

Raamatupidamise aastaaruanne

Finantsseisundi aruanne

(eurodes)

	Lisa nr.	31.12.2022	20.12.2021
VARAD			
Raha ja raha ekvivalendid	5	99 940 509	0
Nõuded ja ettemaksed	6,9	2 057	0
Viitlaekumised	6,9	28 625	0
VARAD KOKKU		99 971 191	0
KOHUSTISED			
<i>Lühiajalised kohustised</i>			
Võlad ja ettemaksed	7	212 439	0
Lühiajalised kohustised kokku		212 439	0
KOHUSTISED KOKKU		212 439	0
Osanikuomanikule kuuluv fondi vara puhasväärtuses	8	99 758 752	0

› Lehekülgedel 11-25 esitatud lisad on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Tulude ja kulude aruanne

(eurodes)

	20.12.2021-31.12.2022
Tulud	
Intressitulud	100 917
Tulud kokku	100 917
Kulud	
Valitsemistasud	342 165
Kulud kokku	342 165
FONDI TULEM	-241 248

› Lehekülgedel 11-25 esitatud lisad on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Fondi puhasväärtuse muutumise aruanne

(eurodes)

	20.12.2021-31.12.2022
Fondi vara puhasväärtus aruandeperioodi alguses	0
Laekumised välja lastud osakute eest	100 000 000
Fondi tulem	-241 248
Fondi vara puhasväärtus aruande perioodi lõpus	99 758 752
Ringluses olevate osakute arv aruandeperioodi lõpus	10 040,7290
Osaku puhasväärtus aruandeperioodi lõpus	9935,4093

- › Täpsem informatsioon osakute kohta on toodud lisas 8.
- › Lehekülgedel 11-25 esitatud lisad on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	Lisa nr.	20.12.2021- 31.12.2022
Rahavood põhitegevusest		
Laekunud intressid		72 292
Makstud tegevuskulud		-131 783
Kokku rahavood põhitegevusest		-59 491
Rahavood finantseerimistegevusest		
Laekumised välja lastud osakute eest		100 000 000
Kokku rahavood finantseerimistegevusest		100 000 000
RAHAVOOD KOKKU		99 940 509
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	5	0
Raha ja raha ekvivalentide muutus		99 940 509
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	5	99 940 509

› Lehekülgedel 11-25 esitatud lisad on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1. Üldine informatsioon

SmartCap Green Fund (edaspidi ka Rohefond) on 20. detsembril 2021. a moodustatud kinnine mitteavalik lepinguline investeerimisfond (alternatiivfond). Rohefond on osakute väljalaske teel kogutud raha ja selle raha investeerimisest saadud muu vara, mis kuulub ühiselt investoritele ja mida valitseb Aktsiaselts SmartCap, asukohaga Sepise tn 7, Tallinn.

Koostatud raamatupidamise aastaaruanne kajastab Rohefondi majandustegevust perioodil 20.12.2021-31.12.2022. Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Lisa 2. Kokkuvõtte olulisematest arvestus- ja aruandluspõhimõtetest

Alljärgnevalt on esitatud kokkuvõtte raamatupidamise aastaaruande koostamisel rakendatud olulisematest arvestus- ja aruandluspõhimõtetest. Nimetatud arvestus- ja aruandluspõhimõtteid on kasutatud järjepidevalt kõikidel aruandeperioodidel, v.a juhtudel, mille kohta on eraldi avaldatud info.

2.1. Arvestuse alused

Rohefondi raamatupidamise aastaaruanne on koostatud vastavuses Rahvusvaheliste Finantsaruandluse Standarditega nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt (IFRS EU). Investeerimisfondide finantsaruandluse põhimõtted on sätestatud investeerimisfondide seaduses ning raamatupidamiseseaduses. Aruande koostamisel on arvesse võetud AS-i SmartCap kehtestatud fondi vara puhasväärtuse määramise korda.

Juhtkonnapoolsed otsused ja hinnangud

Finantsaruannete koostamine vastavalt Rahvusvahelistele Finantsaruandluse Standarditele (IFRS EL) eeldab juhtkonnapoolsete hinnangute andmist ja otsuste ning eelduste kujundamist, mis mõjutavad aruande kuupäeva seisuga esitatavate tulude, kulude, varade ja kohustiste jääke ning tinglike varade ja kohustiste esitamist. Hinnangud ja nendega seotud eeldused baseeruvad eelmiste perioodide kogemustel ja erinevatel muudel faktoritel, mida peetakse olemasolevatel asjaoludel põhjendatuks. Saadud tulemuste põhjal tehakse varade ja kohustiste bilansilise väärtuse üle otsuseid, mis ei ole muude allikate põhjal ilmsed. Kuigi nimetatud hinnangud on tehtud juhtkonna parima teadmise kohaselt, võib hilisem tegelik tulemus tehtud eeldustest erineda. Hinnanguid ja nende aluseks olevaid eeldusi vaadatakse üle järjepidevalt. Raamatupidamislike hinnangute muudatusi kajastatakse muudatuse tegemise aastal, kui need puudutavad ainult antud aruandeaastat, või muudatuse tegemise aastal ja järgmistel aastatel, kui need puudutavad antud ja järgmisi aruandeaastaid. Need

valdkonnad, mis eeldavad keerulisemaid hinnanguid ning kus raamatupidamishinnangutel ja arvestatud eeldustel on oluline mõju raamatupidamise aastaaruandes kajastatud informatsioonile, on avalikustatud eraldi lisas 4.

2.2 Uued või muudetud standardid ja nende tõlgendused

Kehtivad standardimuudatused

Uutel standarditel, tõlgendustel ja muudatustel, mis kehtivad 01.jaanuarist 2022 alanud aruandeperioodile, ei ole olulist mõju Rohefondi 31. detsembril 2022 lõppenud aruandeperioodi finantsaruannetele.

Välja on antud uusi või muudetud standardeid ja tõlgendusi, mis muutuvad Rohefondile kohustuslikuks alates 01.jaanuarist 2023 või hilisematel perioodidel ja mida Rohefond ei ole rakendanud ennetähtaegselt:

Standardi IAS 1 „Finantsaruannete esitamine“ muudatused

(kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 01.jaanuaril 2023 või hiljem; rakendatakse tagasiulatuvalt. Lubatud on varasem rakendamine.)

Muudatustega selgitatakse, et kohustiste liigitamine lühi- või pikaajaliseks põhineb üksnes ettevõtte õigusel arveldamist aruandeperioodi lõpus edasi lükata. Ettevõtte õigus lükata arveldamist edasi vähemalt 12 kuud alates aruandekuupäevast ei pea olema tingimusteta, kuid sellel peab olema sisu. Klassifitseerimist ei mõjuta juhtkonna kavatsused ega ootused selle kohta, kas ja millal ettevõtte oma õigust kasutab. Muudatustega selgitatakse ka olukordi, mida peetakse kohustise tasumiseks. Rohefondi hinnangul ei avalda muudatused esmakordsel rakendamisel Rohefondi raamatupidamise aastaaruandele olulist mõju.

Standardi IAS 1 „Finantsaruannete esitamine“ ja IFRSi rakendusjuhendi nr 2 „Olulisuse üle otsustamine“ muudatused

(Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2023 või hiljem. Lubatud on varasem rakendamine.)

Standardi IAS 1 muudatuste eesmärk on aidata ettevõtetel avalikustada arvestuspõhimõtete kohta kasulikumat teavet:

- › nõudes ettevõtetelt vaid oluliste arvestuspõhimõtete avalikustamist;
- › selgitades, et ebaoluliste tehingute, muude sündmuste või tingimustega seotud arvestuspõhimõtted on samuti ebaolulised ega vaja seetõttu avalikustamist, ja
- › selgitades, et ka mitte kõik oluliste tehingute, muude sündmuste või tingimustega seotud arvestuspõhimõtted ei ole ettevõtte raamatupidamise aruande seisukohalt olulised.

Rahvusvaheliste Raamatupidamisstandardite Nõukogu muutis ka IFRS-i rakendusjuhendit nr 2, lisades juhise ja kaks lisanäidet olulisuse mõiste rakendamise kohta arvestuspõhimõtete avalikustamisel.

Muudatused on kooskõlas mõiste „olulisus“ täpsustatud määratlusega:

„Teave arvestuspõhimõtete kohta on oluline, kui seda koos ettevõtte raamatupidamise aruandes sisalduva muu teabega käsitledes võib mõistlikult eeldada, et see mõjutab otsuseid, mida üldotstarbelise raamatupidamise aruande põhikasutajad selle raamatupidamise aruande alusel teevad“.

Rohefondi hinnangul ei avalda muudatused esmakordsel rakendamisel Rohefondi raamatupidamise aastaaruandele olulist mõju.

Standardi IAS 8 „Arvestuspõhimõtted, arvestushinnangute muutused ja vead“ muudatused

(Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2023 või hiljem; rakendatakse edasiulatuvalt. Lubatud on varasem rakendamine.)

Muudatustega võetakse kasutusele mõiste „arvestushinnangud“ uus määratlus: selgitatakse, et need on raamatupidamise aruandes esitatud rahalised summad, mille mõõtmisega kaasneb määramatus. Muudatustega selgitatakse ka arvestuspõhimõtete ja arvestushinnangute vahelist seost: täpsustatakse, et ettevõtte annab arvestushinnangu selleks, et saavutada arvestuspõhimõttega kehtestatud eesmärki.

Muudatused ei avalda eeldatavasti Rohefondi olulist mõju, kuna nendega antakse juhiseid selle kohta, kas muutusi tuleb käsitada hinnangute muutustena, arvestuspõhimõtete muutustena või vigadena.

Standardi IAS 12 „Tulumaks“ muudatused

(Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2023 või hiljem. Lubatud on varasem rakendamine.)

Muudatused selgitavad sellistest tehingutest tuleneva edasilükkunud tulumaksu arvestamist, mille puhul kajastatakse nii vara kui ka kohustist ning mõlema suhtes rakendatakse ühesugust maksustamist. Muudatustega kitsendatakse esmase kajastamise erandi rakendusala nii, et kõnealune erand ei kehti tehingutele, millest tekivad võrdsed ja tasaarvestatavad ajutised erinevused. Seetõttu peavad ettevõtted kajastama edasilükkunud tulumaksuvarasid ja -kohustisi ajutiste erinevuste suhtes, mis tekivad rendilepingu ja kasutuselt kõrvaldamise eraldise esmasel kajastamisel.

Rohefondi hinnangul ei avalda muudatused esmakordsel rakendamisel Rohefondi raamatupidamise aastaaruandele olulist mõju.

Standard IAS 1 “Kohustuste liigitamine lühi- või pikaajaliseks, jõustumiskuupäeva edasilükkamine” muudatused

(Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2023 või hiljem. Euroopa Liit ei ole muudatusi veel heaks kiitnud.)

IAS 1 muudatused kohustuste lühi- ja pikaajaliseks liigitamise kohta anti välja 2020. aasta jaanuaris. Esialgne jõustumiskuupäev oli 01. jaanuar 2022. COVID-19 pandeemia reageerides lükati aga jõustumiskuupäeva ühe aasta võrra edasi, et anda ettevõtetele rohkem aega muudatuste rakendamiseks .

Rohefondi hinnangul ei avalda muudatused esmakordsel rakendamisel Rohefondi raamatupidamise aastaaruandele olulist mõju.

Standard IFRS 16 „Rendid“: Rendikohustus müük-tagasirent muudatused

(Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2024 või hiljem; rakendatakse tagasiulatuvalt perioodidele alates IFRS 16 rakendamisest. Lubatud on varasem rakendamine. Euroopa Liit ei ole muudatusi veel heaks kiitnud.)

Standardi IFRS 16 „Rendid“ muudatused mõjutavad seda, kuidas müüja-rentnik kajastab müügi-tagasirendi tehingust tulenevaid muutuvaid rendimakseid. Muudatustega kehtestatakse muutuvatele maksetele uus arvestusmudel.

Muudatustega kinnitatakse järgmist:

- › Esmasel kajastamisel võtab müüja-rentnik müügi-tagasirendi tehingust tuleneva rendikohustise mõõtmisel arvesse muutuvaid rendimakseid.
- › Pärast esmast kajastamist rakendab müüja-rentnik rendikohustise hilisema arvestusega seotud üldisi nõudeid selliselt, et ta ei kajasta temale allesjääva kasutusõigusega seotud kasumit ega kahjumit.

Müüja-rentnik võib kasutada teistsuguseid lähenemisviise, mis on kooskõlas uute hilisema mõõtmise nõuetega.

Rohefondi hinnangul ei avalda muudatused esmakordsel rakendamisel Rohefondi raamatupidamise aastaaruandele olulist mõju.

Muud muudatused

Ülejäänud uutel standarditel, standardite muudatustel ja tõlgendustel, mis pole veel jõustunud, ei ole eeldatavasti olulist mõju Rohefondi raamatupidamise aruandele.

2.3. Välisvaluutas tehingute kajastamine

Fondi arvestusvaluuta on euro. Rohefondi raamatupidamise aastaaruande esitusvaluuta on samuti euro.

Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpannga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud rahalised varad ja kohustised hinnatakse bilansipäeval ümber arvestusvaluutasse bilansipäeval kehtivate Euroopa Keskpannga valuutakursside alusel. Ümberhindamise tulemusena tekkinud kursikasumid ja -kahjumid kajastatakse aruandeperioodi tulude ja kulude aruandes. Mitterahalised välisvaluutas fikseeritud varad ja kohustised, mida mõõdetakse õiglases väärtuses, hinnatakse ümber arvestusvaluutasse, võttes aluseks Euroopa Keskpannga valuutakursid, mis kehtivad õiglase väärtuse määramise päeval.

2.4. Finantsvarad

2.4.1. Klassifitseerimine

Rohefondi finantsvarad on klassifitseeritud järgnevasse kategooriatesse:

- › Õiglasel väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande
Rohefond kajastab riskikapitaliinvesteeringuid ettevõtetesse ja riskikapitali fondidesse (edaspidi finantsinvesteeringud) õiglasel väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande.
- › Korrigeeritud soetusmaksumuses
Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatakse finantsvarasid, mille eesmärk on hoida finantsvara lepingupõhiste rahavoogude kogumiseks ja mille lepingutingimustest tulenevad kindlaksmääratud kuupäevadel rahavood, mis on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intressi maksed. Antud kategoorias on kajastatud järgmised finantsvarad: „Raha ja raha ekvivalendid“, „Tähtajalised deposiidid“ ning „Muud lühiajalised nõuded“.

Finantsvarade klassifitseerimise aluseks on ärimudel finantsvara juhtimiseks ning finantsvara lepingupõhiste rahavoogudega seotud tunnused. Finantsvara kategooria määrab fondijuht finantsvara esmasel kajastamisel.

2.4.2. Kajastamine ja mõõtmine

Tavapärasel turutingimustel toimuvaid finantsvarade oste ja müüke kajastatakse või nende kajastamine lõpetatakse kasutades väärtuspäevapõhist arvestust. Rohefond lõpetab finantsvara kajastamise, kui lepingujärgsed õigused finantsvarast tulenevatele rahavoogudele lõpevad või on üle antud ja üle on läinud ka oluline osa finantsvara omandiga seotud riskidest ja hüvedest.

(a) Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastavad finantsvarad

Sia gruppi klassifitseeritud finantsvarad võetakse algselt arvele õiglasel väärtuses, millele liidetakse tehingukulud. Peale esmast arvele võtmist kajastatakse neid korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Intressitululaenudelt ja nõuetelt kajastatakse tulude ja kulude aruande real „Intressitulud“.

(b) Finantsinvesteeringud

Finantsvarad, mida kajastatakse õiglasel väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande, võetakse algselt arvele õiglasel väärtuses ja omandamisega seotud tehingukulud kajastatakse tulude ja kulude aruandes kuludena. Õiglasel väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande kajastatavaid finantsvarasid kajastatakse peale esmast arvele võtmist õiglasel väärtuses. Õiglase väärtuse muutused kajastatakse tulude ja kulude

aruandes real „Kasum/kahjum finantsvaradelt õiglase väärtuse muutusega läbi tulude ja kulude aruande” nende tekkimise perioodil.

Investeeringuobjektide puhul hindab SmartCap, kas Rohefondil on oluline mõju investeeringuobjekti üle. Üldjuhul eeldatakse olulise mõju olemasolu juhul, kui Rohefond omab ettevõttes 20% kuni 50% hääleõiguslikest aktsiatest või osadest.

Erandjuhtudel võib oluline mõju esineda ka väiksema kui 20%-lise osaluse korral. Olulise mõju olemasolu iseloomustavad tavaliselt järgmised asjaolud:

- (a) esindatus investeerimisobjekti tegevjuhtkonnas või kõrgemas juhtorganis;
- (b) osalemine investeerimisobjekti äripoliitiliste otsuste tegemisel;
- (c) olulised tehingud investori ja investeerimisobjekti vahel;
- (d) investori ja investeerimisobjekti juhtkondade osaline kattumine;
- (e) tehnilise informatsiooni vahetamine investori ja investeerimisobjekti vahel.

Investeeringud sidusettevõtetesse kajastatakse analoogselt muude investeerimisobjektidega õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande vastavalt IAS 28 „Investeeringud sidusettevõtetesse“ toodud erandile riskikapitali ettevõtete aruannetes sidusettevõtete kajastamise kohta. Investeering sidusettevõttesse võetakse algselt arvele õiglases väärtuses ja omandamisega seotud tehingukulud kajastatakse tulude ja kulude aruandes kuludena.

2.5. Õiglase väärtus

Fondijuhi hinnangul ei erine bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade ja kohustiste õiglased väärtused oluliselt seisuga 31. detsember 2022 bilansis kajastatavatest jääkväärtustest. Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarad on lühiajalised ja kannavad intressi, mille osas ei ole turul toimunud finantsvara kajastamise ja bilansipäeva vahel olulisi muutusi, siis hinnanguliselt on bilansiline väärtus ja õiglase väärtus ligilähedane. Kuna finantskohustused on lühiajalised ja ei kannu intressi ning on tasutud aruande kinnitamise hetkeks, siis hinnanguliselt nende bilansiline väärtus ja õiglase väärtus on ligilähedased.

Rohefond kategoriseerib finantsinvesteeringud sõltuvalt nende ümberhindlusest kolmele eri tasemele:

Tase 1: Finantsinvesteeringud, mida hinnatakse börsi või muu aktiivse reguleeritud turu korrigeerimata hinnas;

Tase 2: Finantsinstrumendid, mida hinnatakse hindamismeetoditega, mis põhinevad jälgitavatel sisenditel. Selle kategooria alla liigituvad näiteks finantsinstrumendid, mis on hinnatud kasutades sarnaste instrumentide hindu

aktiivsel reguleeritud turul või ka finantsinstrumendid, mille ümberhindluseks kasutatakse küll reguleeritud turu hinda, kuid mille likviidsus börsil on madal.

Tase 3: Finantsinstrumendid, mille ümberhindluseks kasutatavad hindamismeetodid põhinevad mittejälgitavatel sisenditel.

Vastavalt SmartCapi juhatuse poolt kinnitatud Rohefondi puhasväärtuse määramise sise-reeglitele määratakse:

- › sularaha ja hoiuste väärtus nende nominaalväärtuse alusel;
- › hoiuste tekkepõhiselt arvestatud, kuid laekumata intresside väärtus viitlaekumisena;
- › mittekaubeldava väärtpaberi õiglase väärtuse määramisel lähtutakse eelkõige IFRS-s sätestatud hindamismeetoditest ja rahvusvahelisest era- ja riskikapitali hindamisjuhistes (*International Private Equity and Green Valuation (IPEV) Guidelines*) toodud hindamismeetoditest, milleks võivad olla:
 - netovara meetod;
 - väärtuse määramine kasumikordaja baasil.
- › Investeeringufondi aktsia või osaku väärtus selle viimase teadaoleva puhasväärtuse alusel.

Kõik Rohefondi õiglas väärtuses kajastatud investeeringud on tase 3.

2.6. Tasaarveldamine

Finantsvarasid ja -kohustisi tasaarveldatakse ja näidatakse bilansis netosummas vaid juhul, kui Rohefondil on selleks juriidiline õigus ja kavatsus need varad ja kohustised tasaarveldada või realiseerida samaaegselt. Rohefond ei ole aruandeperioodil ega ka võrreldaval perioodil varade ja kohustiste tasaarveldamist rakendanud.

2.7. Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalentidena kajastatakse bilansis ja rahavoogude aruandes arvelduskontode jääke (v.a. arvelduskrediit), üleõhoiduste saldosid, kuni 3-kuulisi tähtjalisi hoiuseid ning paigutusi rahaturufondidesse ja muudesse ülilikviidsetesse fondidesse, eeldusel, et Rohefond investeerib finantsvaradesse, mis vastavad raha ja raha ekvivalentide mõistele.

Arvelduskonto jäägilt ning hoiustelt teenitud intressid kajastatakse tulude ja kulude aruandes real „Intressitulu“.

2.8. Nõuded ja ettemaksed

Lühiajalised nõuded kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Lühiajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega (miinus saadud tagasimaksed või tehtud allahindlused), mistõttu lühiajalisi nõudeid kajastatakse bilansis tõenäoliselt laekuvas summas. Pikaajaliste finantsvarade korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse finantsvara algselt arvele saadaoleva tasu õiglases väärtuses, arvestades järgmistel perioodidel intressitulu sisemise intressimäära meetodil.

2.9. Finantsvarade väärtuse langus

Kui Rohefondil on finantsvarasid, mida ei kajastata nende õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande, siis hinnatakse igal aruandekuupäeval, kas esineb tunnuseid selle kohta, mis viitavad vara väärtuse langusele võrreldes nende varade bilansilise väärtusega. Finantsvara väärtuse langemisele võivad viidata:

- › väärtpaberi emitendi finantsraskused, viited emitendi võimalikule pankrotile;
- › väärtpaberi intressi- või põhiosamaksete maksmata jätmine või hilinenud maksmine;
- › finantsvara aktiivse turu kadumine;
- › teised olulised sündmused, mis võivad viidata varade väärtuse langusele.

Allahindluse nõuded põhinevad oodatava krediidikahjumi mudelil. Vara bilansilist väärtust vähendatakse oodatava krediidikahjumi võrra, kahjumit kajastatakse tulude ja kulude aruandes. Oodatava krediidikahjumi hindamine on erapooletu ja tõenäosusega kaalutud ning sisaldab kogu saadaolevat informatsiooni, mis on asjakohane hinnangu andmiseks. Finantsvara väärtuse languse korral antud vara intressitulu arvestust ei muudeta. Kui oodatav krediidikahjum vara väärtuse languselt väheneb ja seda langust saab objektiivselt seostada sündmusega, mis toimub pärast väärtuse languse kajastamist, siis tühistatakse eelnevalt kajastatud vara väärtuse langusest tulenev kahjum.

2.10. Viitlaekumised

Viitlaekumiste all kajastatakse tekkepõhiselt arvestatud, kuid laekumata tulud, sh intressid.

2.11. Finantskohustised

Kõik finantskohustised (võlad tarnijatele, viitvõlad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustised) kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Lühiajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustisi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas. Pikaajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad

algselt arvele saadud tasu õiglases väärtuses (millest on maha arvatud tehingukulutused), arvestades järgnevatel perioodidel kohustistelt intressikulu sisemise intressimäära meetodil.

Finantskohustus liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates bilansikuupäevast, kui Rohefondil pole tingimusteta õigust kohustise tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast bilansikuupäeva või kui laenuandjal oli õigus bilansipäeval finantskohustus tagasi kutsuda laenulepingus sätestatud tingimuste rikkumise tõttu.

2.12. Tehingud seotud osapooltega

Raamatupidamise vahearuande koostamisel on loetud seotud osapoolteks sidusettevõtjad, SmartCap ja tema tegev- ja kõrgem juhtkond ning teised isikud ja ettevõtjad, kes saavad kontrollida või oluliselt mõjutada Rohefondi finants- ja äriotsuseid. Kuna Rohefondi osakud kuuluvad 100% Eesti Vabariigile, loetakse Rohefondi seotud osapoolteks ka riigi kontrolli või olulise mõju all olevaid üksusi.

2.13. Tulud

› Intressitulu

Intressitulu kajastatakse siis, kui tulu laekumine on tõenäoline ja tulu suurust on võimalik usaldusväärselt hinnata. Intressitulu kajastatakse, kasutades vara sisemist intressimäära, välja arvatud juhtudel, kui intressi laekumine on ebakindel. Sellistel juhtudel arvestatakse intressitulu kassapõhiselt.

2.14. Rohefondi puhasväärtuse arvutamine

Rohefondi vara puhasväärtus määratakse kindlaks lähtudes investeerimisfondide seadusest, AS SmartCap (fondivalitseja) sisemistest protseduureeglitest ning Rohefondi tingimustest.

Rohefondi vara puhasväärtuse (NAV) määramiseks liidetakse kokku Rohefondi varade (väärtpaberid, raha ning muud varad ja õigused, mis kuuluvad Rohefondi varakogumisse) väärtused ning lahutatakse sellest maha Rohefondi kohustised. Osaku puhasväärtus saadakse kogupuhasväärtuse jagamisel kõigi arvutuse hetkeks välja lastud ja tagasi võtmata osakute arvuga.

2.15. Fondiosakud

Rohefond on välja lasknud ühte liiki osakuid, mis annavad osakuomanikule õiguse proportsionaalsele osale Rohefondi netovarast Rohefondi likvideerimisel. Osakutega ei kaasne muid lepingulisi kohustisi peale nende

lunastamise Rohefondi likvideerimisel. Osakud kajastatakse omakapitalina, kuna järgmised IAS 32 kriteeriumid on täidetud:

- › osakud annavad omanikule õiguse saada proportsionaalse osaluse Rohefondi netovarast (ehk kogupuhasväärtusest) Rohefondi likvideerimisel. Rohefondi puhasväärtus saadakse, lahutades Rohefondi kohustised Rohefondi varade turuväärtusest. Proportsionaalne osalus arvutatakse järgnevalt: jagatakse Rohefondi kogupuhasväärtus kõigi väljalastud osakute arvuga ning korrutatakse saadud summa igale osakuomanikule kuuluvate osakute arvuga;
- › osakud on allutatud kõikidele teistele Rohefondi poolt välja lastud võla- vm instrumentidele;
- › kõikide osakutega kaasnevad õigused (saada tasu vastavalt proportsionaalsele osalusele netovaras) on identsed;
- › Rohefondil ei ole muid finantsinstrumente või lepinguid, millega kaasnevad rahavood põhinevad suures osas kasumil, netovara muutustel või bilansis/bilansiväliselt kajastatud netovarade õiglase väärtuse muutusel, mille tulemusena oleks osakuomanike tulu oluliselt piiratud või fikseeritud.

Kui osakutega seotud tingimused muutuvad nii, et ülal loetletud kriteeriumid ei ole enam täidetud, klassifitseeritakse osakud finantskohustiseks alates päevast, mil need tingimused ei ole täidetud. Finantskohustis võetakse arvele tehingupäeva õiglases väärtuses. Juhul, kui tekib erinevus omakapitaliinstrumenti bilansilise väärtuse ja kohustise õiglase väärtuse vahel, kajastatakse vahe omakapitalis.

Uute osakute väljalaskmisega seotud otsesed kulud kajastatakse omakapitalis, osakute eest tasutud summa vähendamisenä. Kui Rohefond ostab enda osakud tagasi, vähendatakse osakuomanikele kuuluvat omakapitali saadud tasude võrra, millest on maha arvatud müügiga otseselt seotud kulutused.

2.16. Aruandekuupäevajärgsed sündmused

Aruandekuupäeva 31.12.2022 ja aruande koostamise kuupäeva vahel ei ole ilmnenu olulisi asjaolusid, mis mõjutaksid raamatupidamise aastaaruandes varade ja kohustiste hindamist või varasematel perioodidel toimunud tehinguid.

Lisa 3. Riskijuhtimine

SmartCap on vastu võtnud riskijuhtimise reeglid, mis kehtestavad SmartCapi riskijuhtimise põhimõtted, korralduse ja organisatsioonilise struktuuri. Selle riskijuhtimise raamistiku kaudu kaardistatakse investeerimistegevusega seotud riskid ja määratakse ära need riskid ning nende ulatus, mida ollakse valmis Rohefondi eesmärkide saavutamiseks võtma.

3.1. Investeerimisriskid

Rohefond on varase faasi riskikapitalifond, mille poolt tehtavad investeeringud on oma olemuselt kõrge riskiga. Investeerimisriskid tulenevad:

- › investeerimisobjektide (iduettevõtete) varasest arengufaasist, mistõttu ei ole nende ärimudelid ja tuluteenimise võime veel end tõestanud ja seetõttu võivad mitmed investeeringuobjektid oma äritegevuses ebaõnnestuda;
- › sarnase kõrge riskitasemega investeeringute koondumisest Rohefondi;
- › investeerimisportfelli kuuluvate pikaajaliste mitte-kaubeldavatesse instrumentide madalast likviidsusest, mistõttu investeeringust väljumise hetk võib oluliselt mõjutada investeeringute ja kogu Rohefondi tulusust.

SmartCapi tegevuse seisukohalt on üldiseks Rohefondiga seotud riskiks Rohefondi varade mahu langemine kriitilisele tasemele, mis muudab Rohefondi valitsemise majanduslikult ebamõistlikult kulukaks, ja/või investeeritud kapitali eeldatust madalam tootlus, mille tõttu Rohefondi osakuomanik ei saa planeeritud mahus tulu oma investeeringut või halvemal juhul ei teeni tagasi ka investeeritud kapitali.

Riskide maandamise eesmärgil analüüsitakse Rohefondi võimalikke investeerimisobjekte põhjalikult enne investeeringu tegemist ning teostatakse Rohefondiga seonduvate riskide regulaarset tuvastamist ja hindamist ning monitoorimist.

Riskide hajutamise eesmärgil on Rohefondi tingimustes kehtestatud piirangud Rohefondi varade investeerimisele selle varade mahu suhtes (i) ühelt poolt üksiku investeeringu riski realiseerumisega kaasneva võiva olulise negatiivse mõju vältimiseks ning (ii) teiselt poolt nõutava tulu teenimiseks vajaliku piisava hulga investeerimisobjektide olemasoluks Rohefondis.

Rohefondi investeeringute tegemisel ja valitsemisel võtab SmartCap arvesse järgmisi Rohefondi investeeringutega seotud spetsiifilisi riske:

- › **Investeerimisrisk** – risk, et investeeringu väärtus võib negatiivselt muutuda emitendiga seotud asjaolude tõttu, sealhulgas keskkonnaalaste, sotsiaalsete või ühingujuhtimisega seotud asjaolude tõttu (ehk jätkusuutlikkusrisi tõttu). Mõiste „emitent“ hõlmab ka neid isikuid, kes on asutanud investeerimisobjekti, välja andnud investeerimisobjekti väärtpapereid või muul viisil omavad kontrolli investeerimisobjekti üle, mis ei ole väärtpaber kehtiva õiguse kohaselt, kuid millesse Rohefond on investeerinud.
- › **Strateegiline risk** – risk saada kahju Rohefondi investeerimispoliitika realiseerimatuse või puuduliku realiseerimise, konkurentsi, tegevuskeskkonna või järelevalve mõju tõttu.

- › **Tururisk** – risk, et Rohefondi investeerimisobjekti väärtus võib langeda turul toimuvate ebasoodsate muutuste tõttu.
- › **Kontsentratsioonirisk** – risk, et Rohefondi investeeringute väärtus võib langeda põhjusel, et Rohefond on liigeses sõltuvuses teatud riskifaktorite grupist või allikast.
- › **Vastaspoolse risk (sh krediidirisk)** – risk, et Rohefondi suhtes finants- või muud kohustusi omav osapool ei täida enda vastavaid kohustusi või muutub maksejõuetuks.
- › **Operatsioonirisk** – risk, et Rohefond saab otsest või kaudset kahju töötajate tegevuse, protsesside või süsteemide ebaadekvaatsusest või mittetoimimisest oodatud viisil või välistest sündmustest.¹
- › **Mainerisk** – risk, et negatiivne avalikkuse tähelepanu Rohefondi (või SmartCapi) suhtes, sõltumata selle tõesusest, kahjustab SmartCapi tegevust investeeringutest ilmajäämise, koostööpartnerite, äri- või muude tegevusvõimaluste kaotamise, õigusabi- või muude täiendavate kulude tekkimise, töötajate leidmise raskendatuse või muu taolise asjaolu tõttu. Mainerisk realiseerub enamasti muude riskide (nt operatsiooni- või strateegilise riski) realiseerumise tagajärjel.

SmartCapi hinnangul on Rohefondi investeeringute eripärast lähtudes investeerimis-, turu- ja kontsentratsioonirisk suhteliselt kõrged. SmartCapi eesmärgiks ei ole neid riske vältida, vaid asjakohaselt ja aktiivselt juhtida.

Investeeringuriski maandamiseks kaasatakse kõigisse investeeringutesse kaasinvestoreid, tagamaks investeeringute teostamine turutingimustel. Samuti maandab investeerimisriski asjaolu, et Rohefondi investeerimisperiod kestab kuni 2026. aastani. Seda perioodi pikendab ja seeläbi maandab investeerimisriski ka asjaolu, et Rohefond investeerib plaanitult 70% oma varadest teistesse investeerimisfondidesse, kellele kohaldub omakorda teatav investeerimisperiod. Täiendavalt analüüsitakse ja jälgitakse pidevalt Rohefondi vara hulka kuuluvate väärtpaberite (või muu vara, mis ei ole väärtpaber) emitentide tegevust. Investeeringuga seotud otsused tehakse piisava ja asjakohase informatsiooni alusel, kogudes selleks vajaliku hulga teavet ning analüüsides seda kohase põhjalikkusega majandus-, finants- ja õiguslikust vaatenurgast. Investeerimisriski täiendavaks juhtimiseks on SmartCapi töötajad vajadusel ja võimaluse korral emitendi nõukogu või muu organi liikmed ning osalevad sellise organi töös.

Rohefondi jätkusuutlikkusrisk väljendub nii teistesse investeerimisfondidesse kui otse ettevõtetesse tehtavate investeeringute kaudu. Rohefondist tehakse investeeringuid, mis panustavad Euroopa Liidu

¹ Operatsiooniriski sisu täpsel määratlemisel lähtutakse Finantsinspektsiooni soovitusliku juhendi „Nõuded operatsiooniriski juhtimise korraldamiseks“ lisadest 1 ja 2. Nimetatud juhend on internetis kättesaadav aadressil: <https://www.fi.ee/et/juhendid/pangandus-ja-krediit/nouded-operatsiooniriski-juhtimise-korraldamiseks>.

taksonoomiamääruse artiklis 9 loetletud keskkonnaalaste eesmärkide saavutamise. Võimaliku negatiivse sotsiaalse või ühingujuhtimise alase jätkusuutlikkusrisi juhtimiseks teostab Rohefond investeringuid üksnes sellistesse ettevõtetesse, kes kasutavad piisavaid ESG-alaseid juhtimissüsteeme (sh ei riku töötajatega seotud õigusi, ei ole seotud rahapesu, korruptsiooni või finantssüütegudega ega rakenda muul viisil ebaeetilisi või -professionaalseid juhtimispraktikaid) ning vastavad „ei kahjusta oluliselt“ põhimõttele. Rohefondi jätkusuutlikkusrisk võib avalduda läbi allfondi investeerimistegevuse või otseinvesteeringu puhul ettevõtete tegevuse kaudu, kui selle käigus ei rakendata jätkusuutlikkuse alaseid hoolsuskohustusi või ei rakendata neid piisavalt põhjalikult. Selle jätkusuutlikkusrisi maandamiseks võetakse antud riskiga seotud asjaolusid arvesse investeerimisotsuste tegemisel. Samuti on SmartCap jätkusuutlikkusriskide juhtimiseks nn aktiivne omanik.

Tururiski võimalike tagajärgede maandamiseks analüüsitakse Rohefondi võimalikke investeerimisobjekte põhjalikult enne investeeringu tegemist ning investeerimisotsuse tegemiseks on ettenähtud otsustamise mitmetasandiline struktuur. Tururiski monitoorimiseks ja Rohefondi investeerimisportfelli kvaliteedi tagamiseks jälgivad SmartCapi investeerimiskomitee, fondijuht ja investeerimismeeskond pidevalt turul toimuvat, et olla kursis valdkondlike arengutega ja nendele vastavalt reageerida.

Kontsentratsiooniriski maandab SmartCap Rohefondi tingimustes sätestatud investeerimispiirangute, Rohefondi investoriga kokkulepitud investeerimispoliitikat selgitava dokumendi ja muude võimalike riskihajutamise nõuete järgimise teel. Samuti väheneb kontsentratsioonirisk SmartCapi strateegia eduka elluviimisega.

Lisa 4. Olulised raamatupidamishinnangud

Aruannete koostamisel on kasutatud mitmeid raamatupidamishinnanguid ja eeldusi, mis mõjutavad aruandes kajastatud varasid ja kohustisi ning lisades avalikustatud bilansiväliseid varasid ja tingimuslikke kohustisi. Kuigi nimetatud hinnangud on tehtud juhtkonna parima teadmise kohaselt, ei pruugi need kokku langeda hilisema tegeliku tulemusega. Muudatusi juhtkonna hinnangutes kajastatakse muudatuse toimumise perioodi tulude ja kulude aruandes.

Aruandekuupäeva seisuga Rohefondil finantsinvesteeringud puuduvad. Finantsvarad koosnevad rahast arvelduskontol, nõuetest fondivalitseja vastu ning kohustised lühiajalistest võlgnevustest tarnijatele, mis on aruande kinnitamise hetke seisuga tasutud.

Lisa 5. Raha ja ekvivalendid

(eurodes)

	31.12.2022
Arvelduskontod	333
Rahalised vahendid üleöödeposiidis	99 940 176
Kokku	99 940 509

31.12.2022 seisuga olid kõik rahalised vahendid eurodes.

Lisa 6. Nõuded, ettemaksed ja viitlaekumised

(eurodes)

	31.12.2022
Nõuded fondivalitseja vastu (lisa 9)	2 057
Intresside viitlaekumised	28 625
Kokku	30 682

Lisa 7. Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2022
Valitsemistasu (lisa 9)	212 439
Kokku	212 439

Kõik võlad ja ettemaksed on lühiajalised.

Lisa 8. Osakud ja fondi puhasväärtuse võrdlusaruanne

Aasta	Rohefondi puhasväärtus	Rohefondi osaku puhasväärtus
31.12.2022	99 758 752	9935,4093

Lisa 9. Tehingud seotud osapooltega

Rohefondi seotud osapooled on:

- › Finantsinvesteeringu objektiks olevad ettevõtjad, kelle üle on Rohefondil oluline mõju;
- › SmartCap ja tema tegev- ja kõrgem juhtkond;
- › Eespool loetletud isikute lähedased pereliikmed ja nende poolt kontrollitavad või nende olulise mõju all olevad ettevõtted;
- › Rohefondi ainus osakuomanik Eesti Vabariik ning riigi kontrolli või olulise mõju all olevad üksused.

Rohefond ei ole perioodil 20.12.2021 – 31.12.2022 teinud tehinguid finantsinvesteeringu objektideks olevate ettevõtetega.

Aruandeperioodil laekus Majandus-ja Kommunikatsiooniministeriumilt 100 mln eurot fondiosakute märkimiseks.

Aruandeperioodil on arvestatud valitsemistasu SmartCapile summas 342 165 eurot. Lisaks hüvitas SmartCap Rohefondile kulusid summas 2 057 eurot.

Seisuga 31.12.2022 oli Rohefondil valitsemistasu kohustis SmartCapi ees summas 212 439 eurot. SmartCap poolt hüvitatud kulude osas oli Rohefondil nõue SmartCapi vastu summas 2 057 eurot. Lisaks oli Rohefondil nõue Riigikassa vastu summas 28 625 eurot, mis tulenes intressituludest vahendite hoidmisest Riigikassas.

Sõltumatu vandeaudiitori aruanne

Lisad

